

PSÍ ÚTULEK

Praha _ Mezitratí

Diplomová práce

Psí útulek Praha _ Mezitratí

FA ČVUT
LS 2023

Autorka: **Anna Mahdalová**

Vedoucí práce: **Ing. arch. Michal Kuzemský, Ing. et Ing. arch. Petra Kunarová**

Oponentka: **MgA. Markéta Zdebská**

OBSAH

• Úvod	7
_ Zadání diplomové práce	
_ Prohlášení autora	
_ Úvodní text	
• Analytická část	15
_ Téma útulek	
_ Místo Mezitratí	
• Návrh	27
_ Stavební program	
_ Obraz domu	
_ Návrh	
• Zdroje	93

Úvod

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Anna Mahdalová
datum narození: 29/01/1997
akademický rok / semestr: LS_2023
obor: A+U
ústav: 15119
vedoucí diplomové práce: Ing.arch. Michal Kuzemský
odborná asistentka: Ing. et Ing.arch. Petra Kunarová
téma diplomové práce: PSÍ ÚTULEK

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Tématem diplomního projektu jsou zvířata, která chovají lidé pro radost. Zvířata v zájmovém chovu. Když taková zvířata přestanou dělat radost, odložíme je. Někdy. Některá se ztratí. Všechna hledají nový domov. Zdraví. Především psi ... také kočky, morčata, želvy. Co potřebují? Doktora, příbytek ... a? Úkolem je na místě „Mezitratí“ navrhnout flexibilní dům/domy. Útulek, veterinář, zázemí, klubovna, služby ... Místo pro zvířata a lidi a k tomu přiléhající veřejné prostory. Cílem je prozkoumat, jak takové centrum bude vypadat, jaký bude mít obsah a program, bude-li umístěno na parcele ne periferní, ale v centru. Zbytková parcela, vnitřní periferie – mezi tratí. Mezitratí. Bude to jeden dům, více domů? Jak velké? Jaké budou venkovní prostory?

Práce je zadána jako akademická - diplomanti nejsou vázáni místními regulativy (ÚP). Naopak, mají prozkoumat potenciál místa a souvislosti zadání. Studenti nejsou povinni plnit ustanovení vyhlášek (např. kapacita parkování), mají je znát, prověřit a případně mohou navrhnout svoje alternativní řešení.

2/ pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Jediným povinným kamenem programu je soubor útulkových místností a jejich potřebné zázemí. Vnitřní i venkovní. Druhým závazným bodem programu je veterinární ordinace. Ostatní funkce vyplynou z analýz. Doplnění a sestavení programu bude probíhat prvních čtrnáct dní semestru a je úkolem diplomanta. Vysvětlení ekonomické/sociální, společenské strategie a průmět do programu bude součástí dokumentace práce a obhajoby.

Součástí práce je návrh souvisejících exteriérových ploch v celém řešeném území – s návazností okolí.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování (pozn¹)

- situace širší vztahy v podrobnosti M1:8000
- situace v podrobnosti M1:1000
- půdorysy všech podlaží + střechy, včetně zařizovacích předmětů, v podrobnosti M1:100 (u 1NP včetně okolí)
- pohledy v podrobnosti M1:100 (minimálně dva na sebe kolmé)
- řezy (minimálně jeden) - všechny podstatné pro pochopení principu, v podrobnosti 1:100
- urbanistické řezpohledy - veduta" všechny podstatné pro pochopení principu (minimálně dva na sebe kolmé)
- čárová nadhledová perspektiva struktury s popisem funkcí/činností, dle případně „výpravny“ řez, perspektivní řez ... (tzv. ideální obrázek vysvětlení principů celé struktury)
- fotorealistický nadhledový záběr do fotografie
- detail fasády (realistický pohled a řez) v podrobnosti 1:20
- návrh klíčových částí interieru (pro pochopení koherence celého návrhu)
- 4 vizualizace – nebo zákresy do fotografií, z toho 1 interiérová,

- stavební program, bilanční tabulka ploch, tabulka kubatur
- Průvodní zpráva (počet znaků vč. mezer: 3600):
  - a) autorský narativní text
  - b) popis a zdůvodnění urbanistického řešení
  - c) popis a zdůvodnění architektonické řešení
  - d) popis a zdůvodnění konstrukčně technického řešení
  - e) popis programu, funkce, sumarizace ploch, kubatur a počtů: popis a zdůvodnění struktury (tabulky ploch nejsou počítány do délky textu)
- pozn¹: uvedená měřítka jsou jako úzus rozlišeni, jejich skutečná tisková velikost na papíře může být v menším měřítku nebo bez měřítka s uvedením grafického měřítka plus základní kóty a rozměry na výkresech

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu

- 2x portfolio velikosti A4
- plachta viz vzor FA ČVUT
- fyzický model – je předchůdně zadán v měřítku 1:100, měřítko modelu může být po dohodě s vedoucím práce změněno

1.3.2023

Datum a podpis studenta

28. února 2023

Datum a podpis vedoucího DP

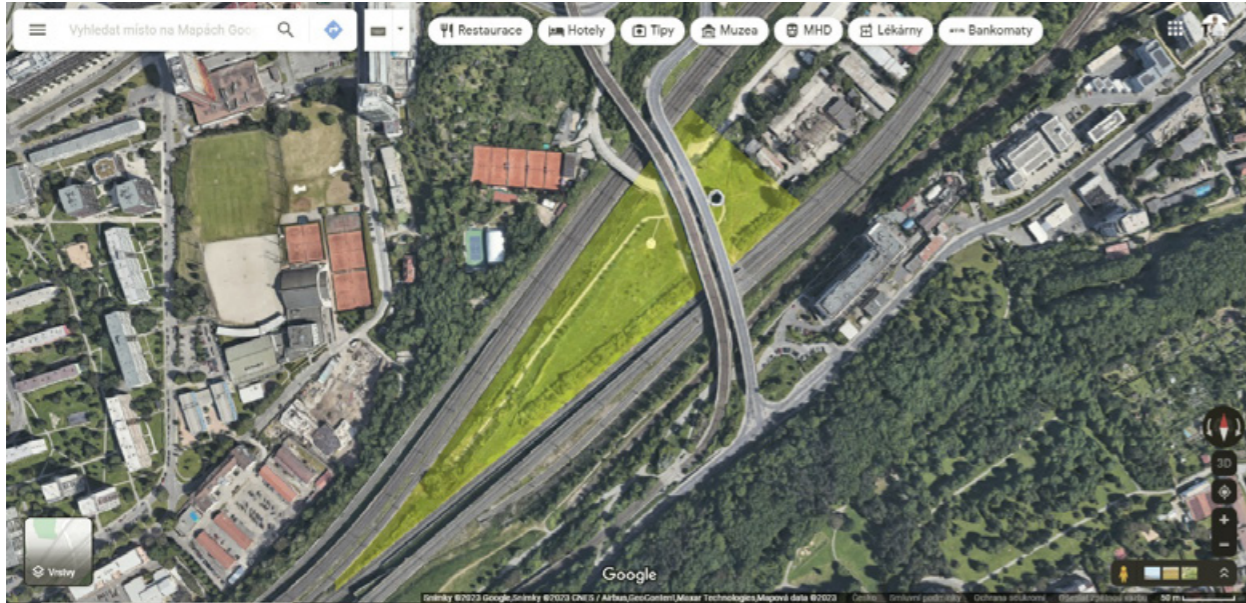

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

1.5.2023

Grafická příloha: rozsah zadání

Stránka 3 z 3

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY**

AUTOR, DIPLOMANT:

Anna Mahdalová
AR 2023, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

(ČJ) PSÍ ÚTULEK

(AJ) DOG SHELTER

JAZYK PRÁCE: český

Vedoucí práce: Ing. arch. Michal Kuzemenský, Ing. et Ing. arch. Petra Kunarová **Ústav:** 15119

Oponent práce: MgA. Markéta Zdebská

Klíčová slova (česká): útulek, pes, dvůr, mezitratí, železnice, most

Anotace (česká):

Útulek je místo pro psa, co se zaběhne a radostně se druhý den přivítá se svým pánčkem. Stejně tak jako pro psa, který o svého majitele přijde a v útulku zůstane. Útulek nemá nahradit psům domov, ale zajistit jim aby domov našli.

Soubor útulkových objektů orientují do vnitřních dvorů. Dům je zároveň plotem i hlukovou bariérou. Srdcem útulku je vstupní dvůr.

Anotace (anglická):

Shelter is the place for a dog, that got lost and second day he is already with his owner. Same as for a dog, that lost his owner and stays in the shelter. The shelter cannot replace home, but can help to find it.

Shelter buildings are oriented into the courtyards. The building is the fence and noise barrier in the same time. Heart of the areal is entrance courtyard.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

ÚVODNÍ TEXT

Cílem projektu bylo navrhnout útulek pro psy, ve městě. Pro psy co se ztratily nebo je nikdo nechce. Pro psy, kterým někdo ubližoval. Útulek, který postaví město a spravuje nezisková organizace. Útulek, který je otevřený veřejnosti a zároveň svým provozem nezatěžuje okolí. Najít vhodné uspořádání a dimenze jednotlivých budov útulku a venkovních prostorů.

Navrhnout útulek v Praze _ Mezitřetí, pod mostem. Na ostrově, klínu, sevřeném železnicí. deset minut od Karlína. Vnitřní periferie. Na louce, kterou zná málokdo.

Analytická část

DEFINICE ÚTULKU

Dle Veterinárního zákona

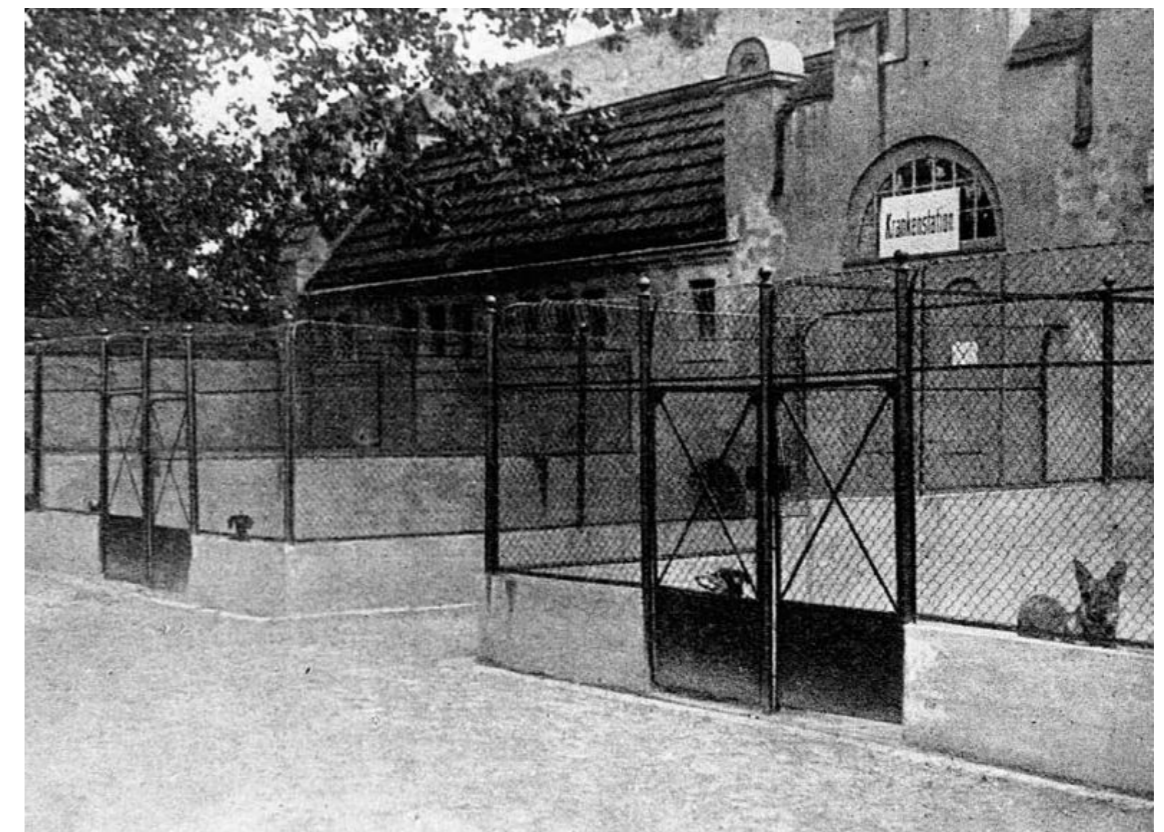
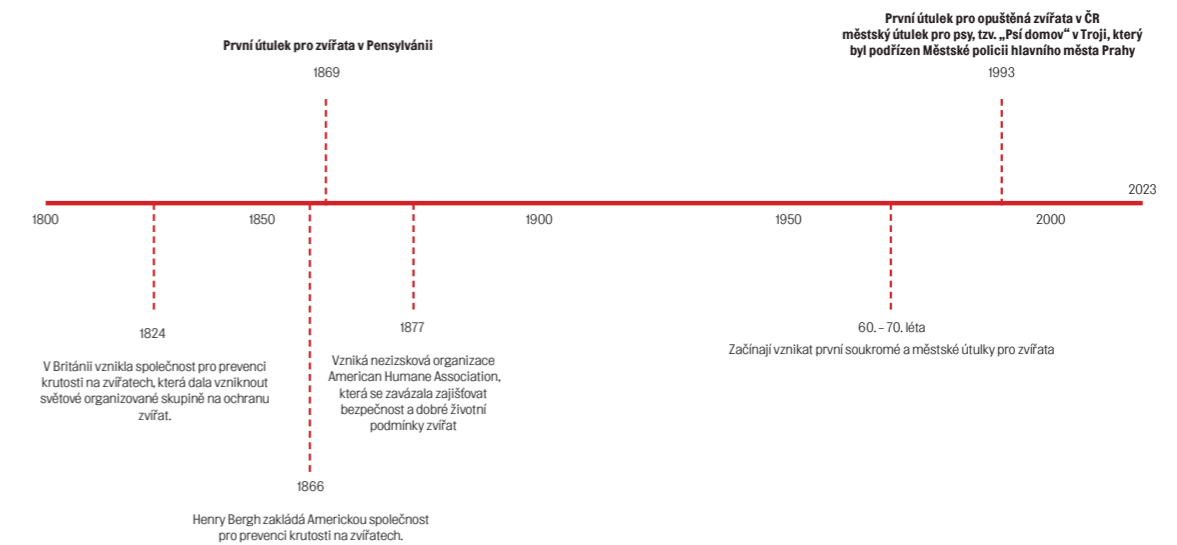
„Útulkem pro zvířata se rozumí zařízení, které poskytuje dočasnou péči toulavým a opuštěným zvířatům.“

Dle Evropské dohody o ochraně zvířat v zájmovém chovu

„Útulkem pro zvířata se rozumí zařízení neziskového charakteru, kde mohou být zvířata v zájmových chovech držena ve významném množství; takové zařízení může přijímat toulavá zvířata, je-li to právně upraveno národními předpisy“

„Zvířetem v zájmových chovech se rozumí každé zvíře držené či určené k držení člověkem, zejména v jeho domácnosti, pro jeho potěšení a jako společník.“

HISTORIE STAVEB PRO ZVÍŘATA

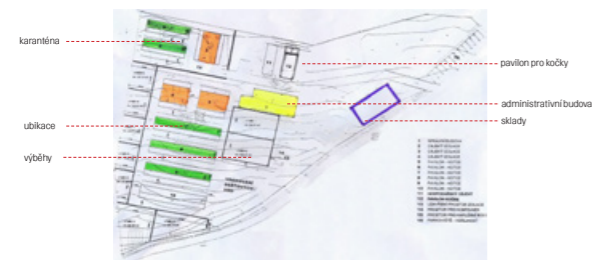

Tierschutz im Wandel, 1929

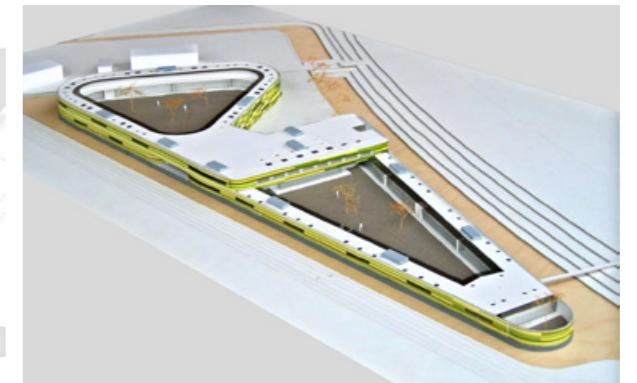
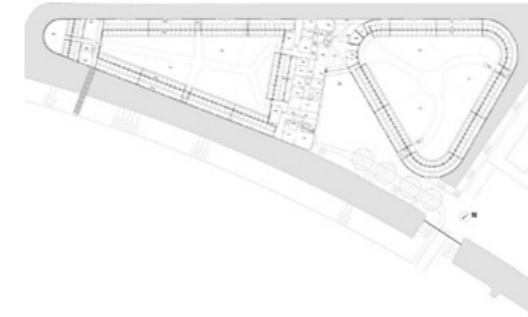
REFERENCE

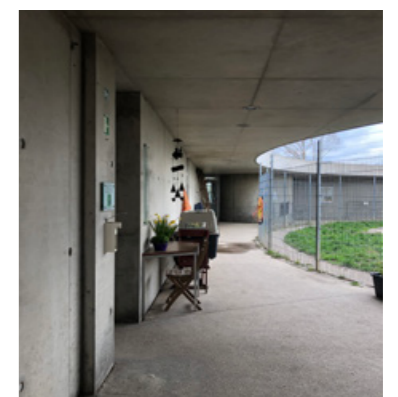
_1 Dog point // ČR

_2 Městský útulek Plzeň

_3 Animal refuge centre // Amsterdam

_4 Tierheim // Berlin

HISTORIE

Námi řešené území se nachází na hranici městských částí Karlín, Žižkov, Libeň a Vysočany. Postupně se proměnilo z krajiny zemědělské na průmyslové předměstí Prahy, počátkem století dvacátého se stalo její součástí a dnes je širším centrem hlavního města. Parcela, kde navrhujeme útulek je dnes vnitřní periferie, periferie v centru města, ostrov odříznutý železničními tratěmi.

Zaostříme-li přímo na naši parcelu - Mezitratí, tady od počátku dvacátého století funguje depo - odstavné koleje pro vlaky státní dráhy a postupně se zde staví přidružené skladovací objekty. Dříve než se vybudovala železnice a takzvané Mezitratí vzniklo, historicky tu vedla cesta spojující usedlosti Pražačku a Palmovku. Během dvacátého století na území ohraničeném kolejemi postupně vzniká zahrádkářská kolonie a přibývají výrobní haly a skladovací objekty. V roce 1990 je otevřena tramvajová trať spojující Ohradu a Palmovku, která vede po estakádě nad naší parcelou.

Počátkem roku 2000 je v podstatě celé Mezitratí zastavěno - ze třetiny zahrádkářskou kolonií a depem, ve zbytku jsou výrobní a skladovací haly. Území prochází zásadní proměnou v letech 2004 - 2010 kdy je budováno takzvané Nové spojení, které spojilo novými tratěmi všechny dráhy od severu a severovýchodu na hlavní a Masarykovo nádraží. Je vybudován nový tunel pod Vítkovem, starý železniční tunel se stává cyklostezkou. Železnice se rozšiřuje a prostor Mezitratí se zmenšuje, zaniká depo i zahrádkářská kolonie, z výrobních hal zůstává několik málo objektů, které na pozemku stojí dodnes. S vybudováním Nového spojení souvisí i zrušení průjezdu přímo přes Mezitratí - je nahrazen mostem, který vede paralelně vedle tramvajové estakády.

1842

1975

1920

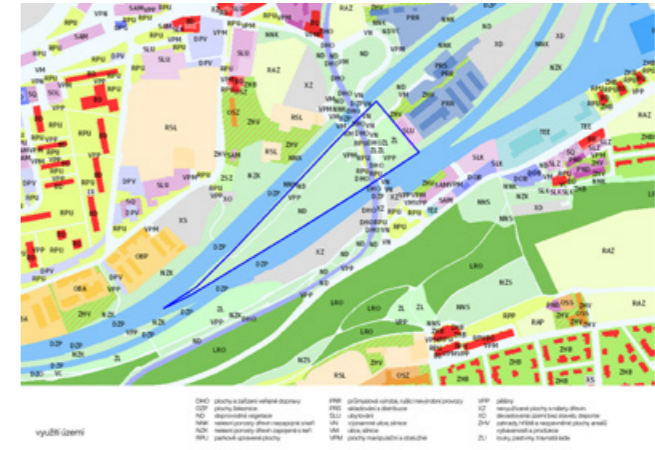
1996

1945

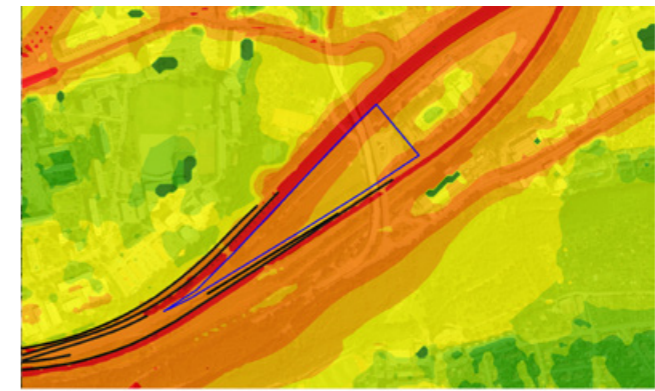
2012

využití území

propojení území

hluková mapa

Fotky parcely

Místo Mezitřati

Návrh

STAVEBNÍ PROGRAM

ÚTULEK PRO PSY

(schopný fungovat 24/7, kapacita psů 92)

9 620 m²

_ Budova zázemí pro zaměstnance 175 m²

*denní místnost
kancelář
prádelna zaměstnanci
wc
šatna s umývárnou 2x
technická místnost
zaměstnanecký pokoj (2NP)*

_ Budova pro veřejnost 178 m²

*šatna
klubovna
adopční kancelář
wc
seznamovací místnost*

_ Útulková veterina s izolací 163 m²

*místnost pro příjem psů
veterinární ordinace
izolace pro nemocné psy 4x
izolace pro rodící feny 2x
odchyťový kotec 3x
umývárna pro psy
technická místnost
wc*

_ Skladovací prostory 106 m²

*prádelna a sklad prádla
odpad
sklad krmení a léčiv
sklad ostatní*

_ Dílna 50 m²

_ Cvičák 2 600 m²

*louka
zázemí
wc*

_ Provozní kotce 3 155 m²

*kotec vnitřní + venkovní část 62x
přípravná jídlu 2x
wc 2x
výběh 11x*

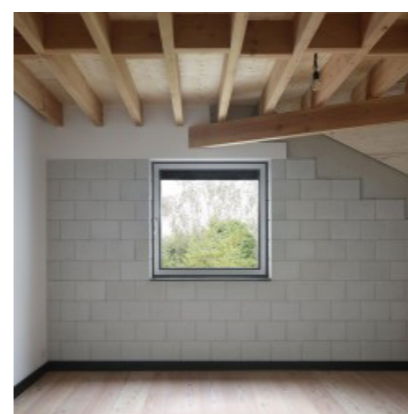
_ Karanténní kotce 1 390 m²

*kotec vnitřní + venkovní část 30x
přípravná jídlu 2x
wc 2x
výběh 5x*

VETERINÁRNÍ KLINIKA PRO VEŘEJNOST 210 m²

*čekárna
ordinace
wc
úklidová místnost
zázemí veterinářů
koupelna
wc
předoperační místnost
operační sál
RTG
izolace 3x
sklad
technická místnost
odpad
kafilérní box*

OBRAZ DOMU

PSÍ ÚTULEK „Tulák”

Útulek je místo pro psa co se zaběhne a druhý den radostně přivítá svého páníčka, stejně tak jako pro psa, který o svého majitele přijde a v útulku zůstane. Je to místo, které psům nemá nahradit domov, ale zajistit aby domov našli.

Urbanistické řešení

Útulek se napojuje na existující linii příjezdové cesty a rozkládá se na jihozápadní louce. Hranici útulku tvoří jak terénní zlom tak existující železniční dráha a pěší/cyklistické propojení Mezitratí s Karlínem, lemované alejí stromů.

Řešené území pomyslně rozdělují na dvě části. V jihozápadní části umísťují cvičák, útulek s veterinářskou ordinací a parkovým předprostorem a severovýchodní část ponechávám jako veřejnou louku. Most, který se tyčí vedle útulku vnímám jako sochu, která poskytuje stín.

Objekt útulku je dlouhou jednopodlažní stavbou schovanou v zeleni. Pouze místo vstupu je zdůrazněno převýšeným druhým patrem.

Vstupní předprostor navrhuji jako park, kterým projdu při cestě do útulku. Ponechávám zde stávající kruhový prostor, přidávám neformální sezení na zídkách a propojení s okolím zajišťuji mlatovými cestičkami, existující zeď doplňuji o javory a jeřáby.

V prostoru pod mostem vede asfaltová příjezdová cesta, která slouží i pro zásobování útulku. Sousední louku ponechávám bez větších zásahů, pouze zdůrazňuji vyšlapané cesty.

Architektonické řešení

Soubor objektů útulku orientují do vnitřních dvorů. Hlavním důvodem je odclonění od frekventované železnice i oddělení rušného provozu útulku od okolí. Dům je tak zároveň plotem i hlukovou bariérou.

Srdcem útulku je vstupní dvůr se zeleným kruhem a javorem uprostřed. Lemují ho čtyři samostatné objekty zázemí útulku – budova pro zaměstnance, budova pro veřejnost, veterinární ordinace pro útlkové psy a skladovací prostory. Tyto čtyři objekty jsou propojeny stříškami, které tvoří venkovní krytá pobytová místa a jsou zároveň vstupem do zbylých provozů – hlavní vstup, karanténní kotce, provozní kotce a zásobování.

Severovýchodně je situován dvůr s karanténními kotci, ukončen budovou veřejné veterinární kliniky, která se napojuje na příjezdovou cestu. Na jihozápadě se nachází dvůr s provozními kotci, ten je zakončen objektem dílny a zastřešeným venkovním prostorem, který může sloužit k uskladnění materiálu a pobytu zaměstnanců, dále volně přechází v místo cvičáku. Podél zadní části útulku vede oplocená zásobovací cesta, která zaměstnancům umožňuje autem obsloužit jednotlivé části areálu.

Kolem kotců jsou umístěny výběhy, kam je možné psy během dne vypustit – pomocí zeleně a zídek se snažím dopřát psům také trochu soukromí.

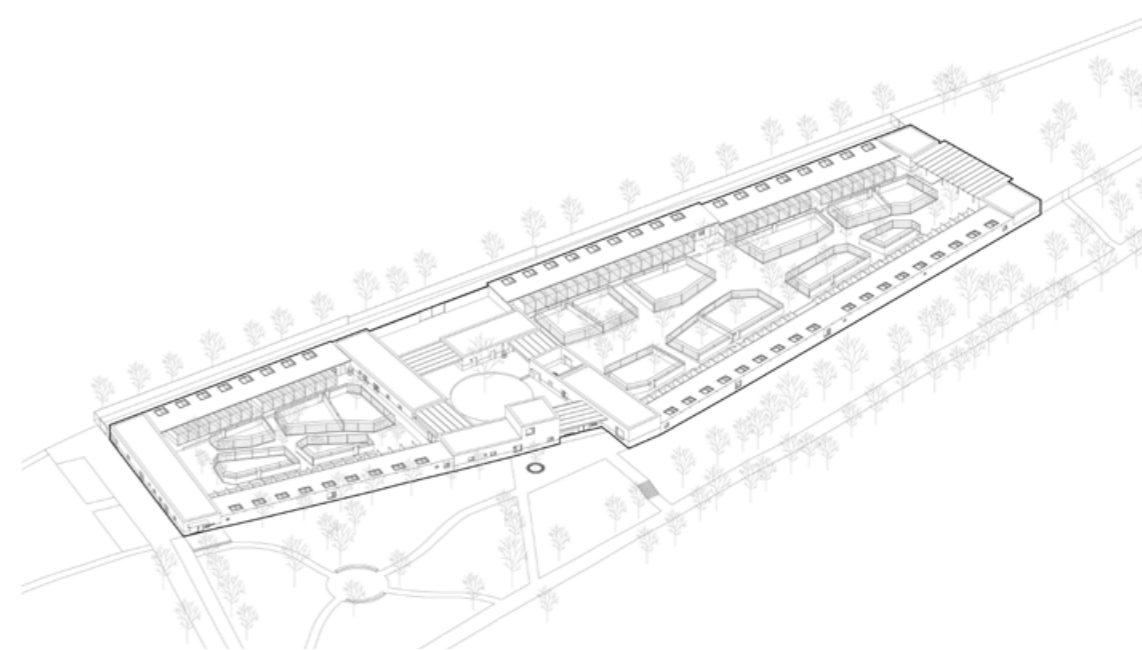
Terén se mírně svažuje směrem na jihozápad, v rámci areálu je terénní rozdíl řešen pomocí ramp a uskokování objektů.

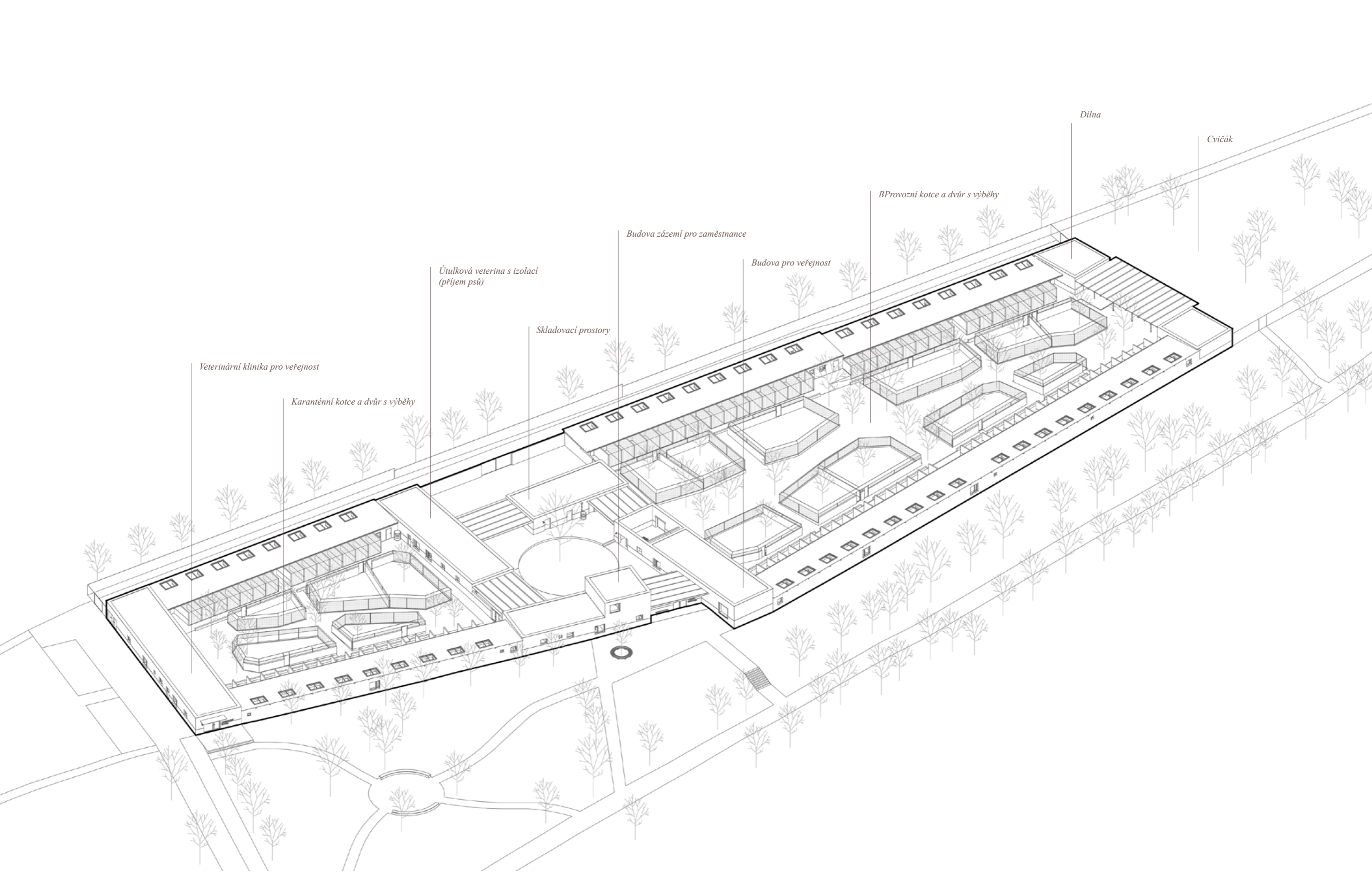
Konstrukční a technické řešení

Stavba by měla být levná a jednoduchá – jako konstrukční materiál je uvažován Ytong lambda s dobrými tepelně izolačními vlastnostmi, bez nutnosti dodatečného zateplení. Povrchovou úpravou je omítka – tmavší a hrubší u soklu domu, jemná a světlejší v ostatních částech.

Konstrukce stropu je tvořena pohledovými dřevěnými trámy, OSB deskou s bílým nátěrem a zateplení je zajištěno minerální vatou. Střešní krytinou kotců je vlnitý plech, u ostatních objektů útulku se jedná o extenzivní zelenou střechu. Voda ze všech střešů je sváděna do barelů pro další užití – čištění kotců nebo zalévání.

Betonové podlahy v prostorách kotců jsou opatřeny epoxidovým nátěrem, který přechází i na zdi do jednoho metru výšky, vnitřní i venkovní kotce lemují odtokové kanálky. V interiérových částech objektů je na podlahách lepená protiskluzová PVC fólie s penízkovým vzorem.

Veterinární klinika pro veřejnost

Karanténní kotce a dvůr s výběhy

Útluková veterina s izolací
(příjem psů)

Skladovací prostory

Budova zázemí pro zaměstnance

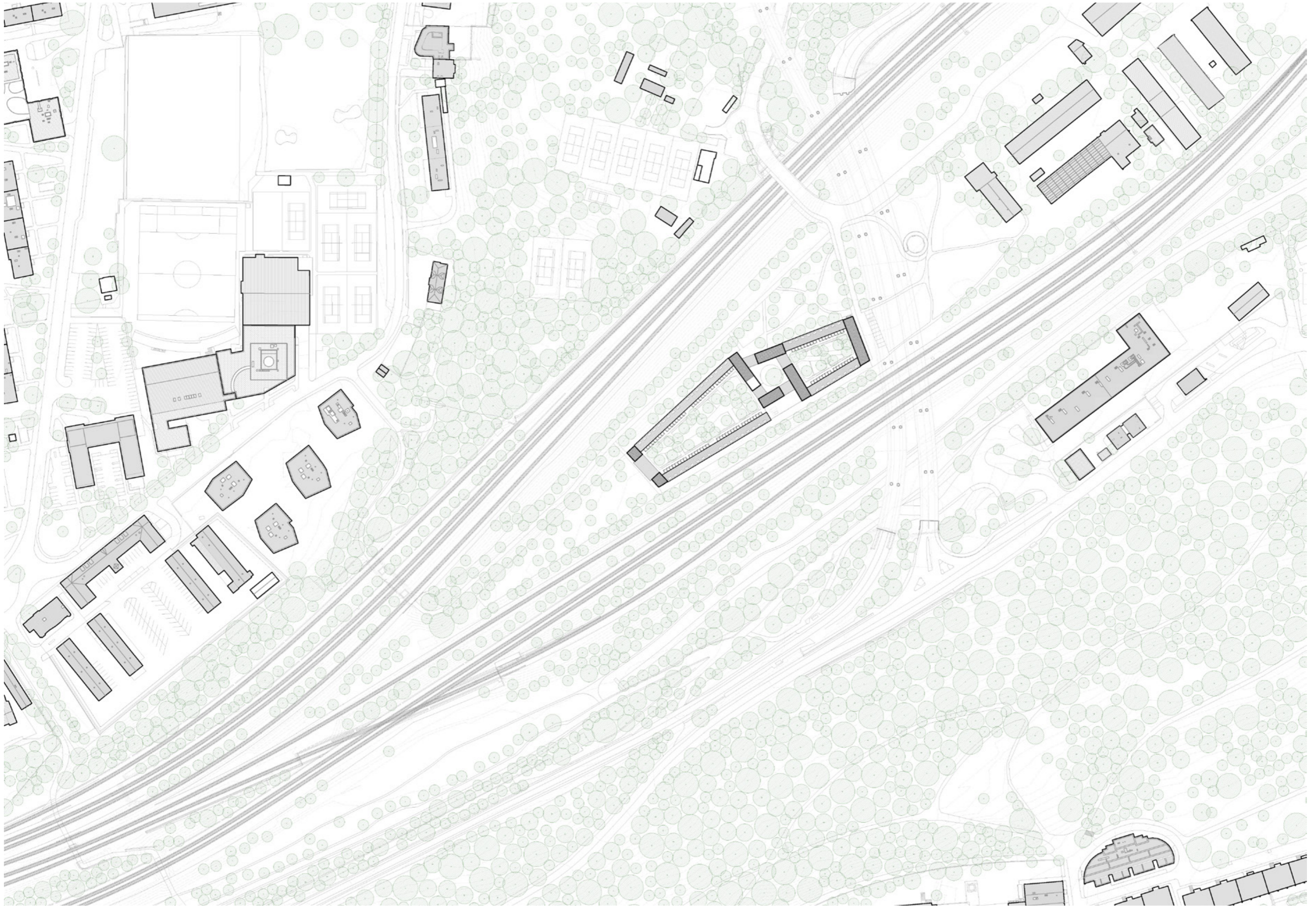
Budova pro veřejnost

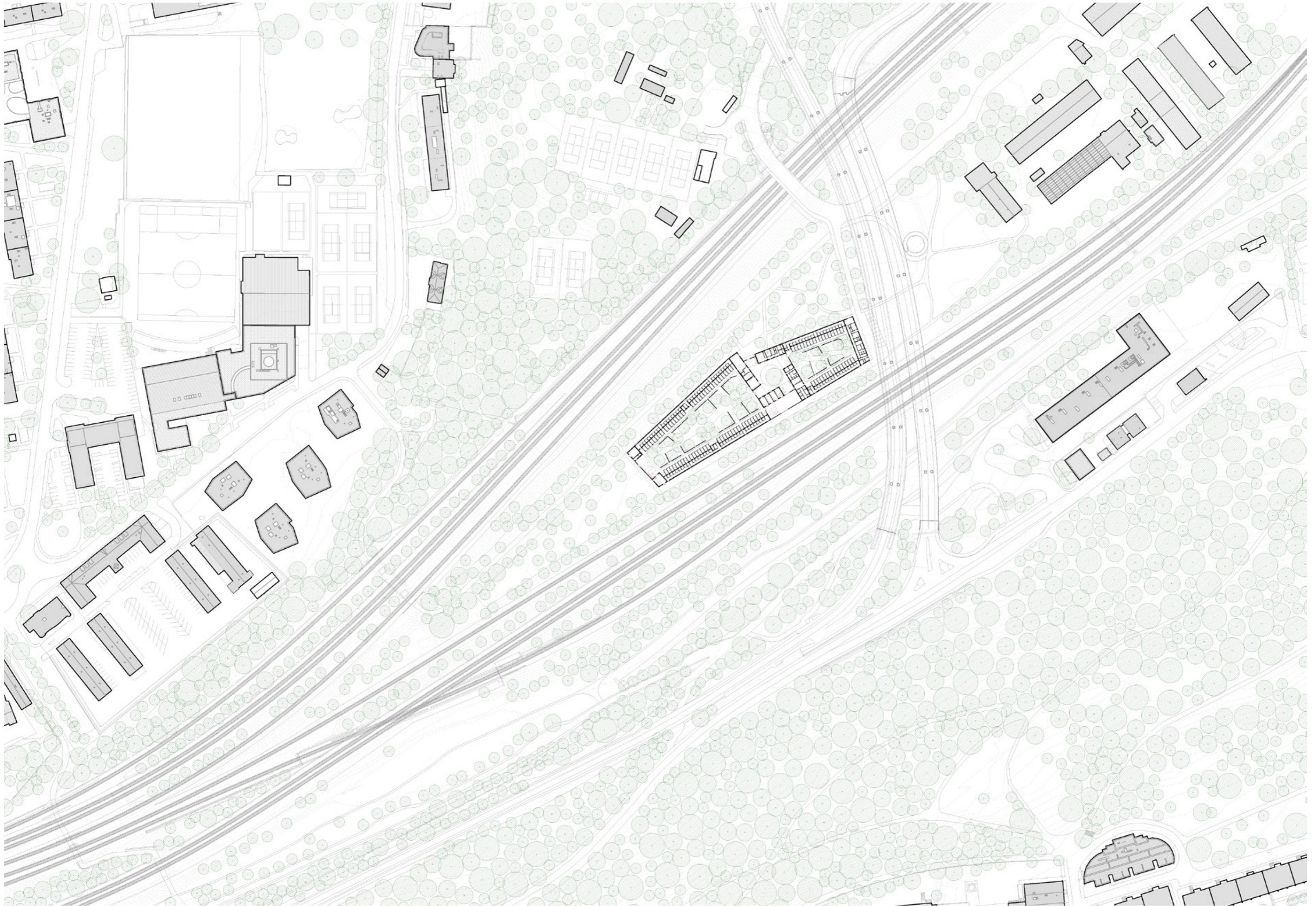
BProvozní kotce a dvůr s výběhy

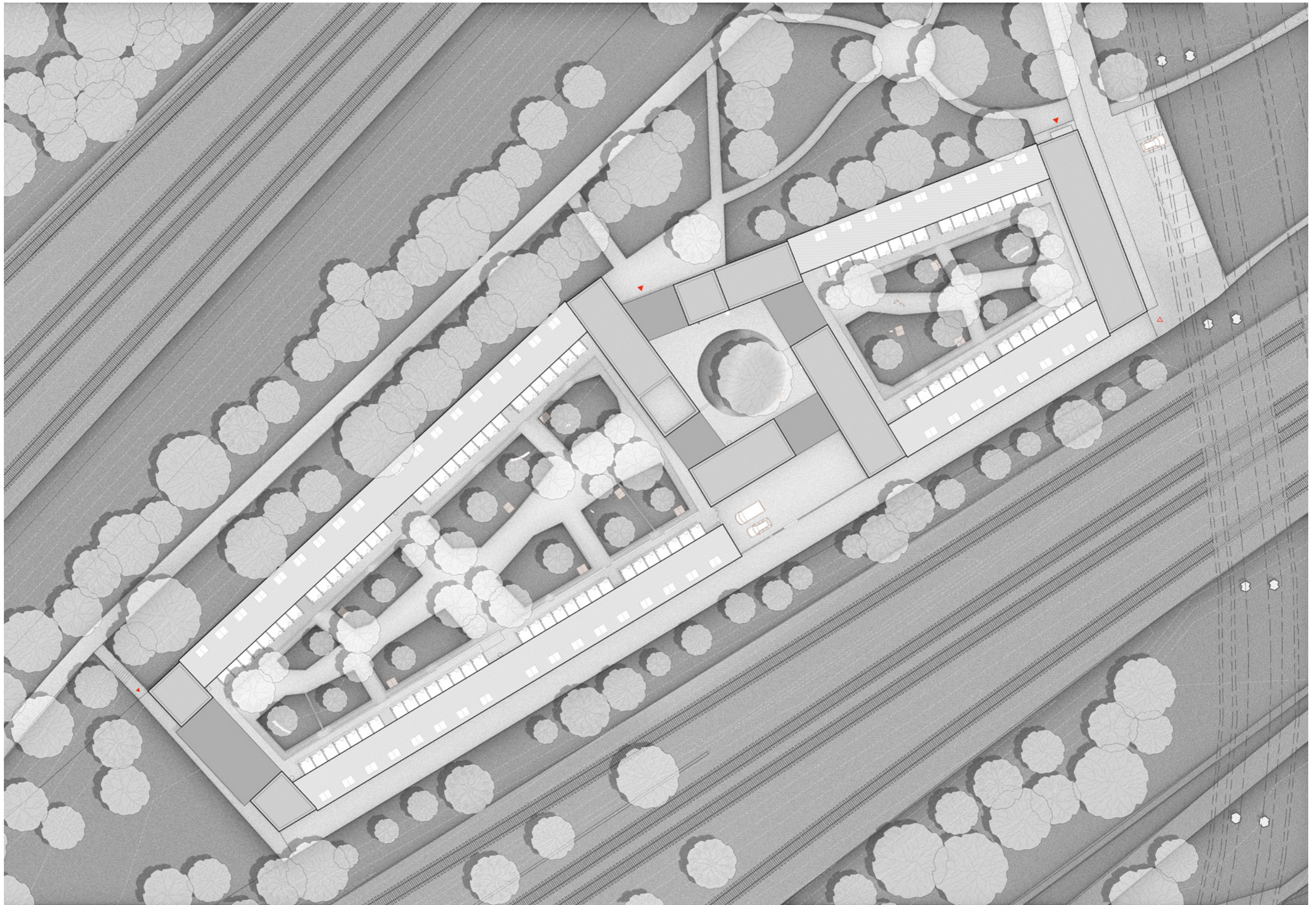
Dílna

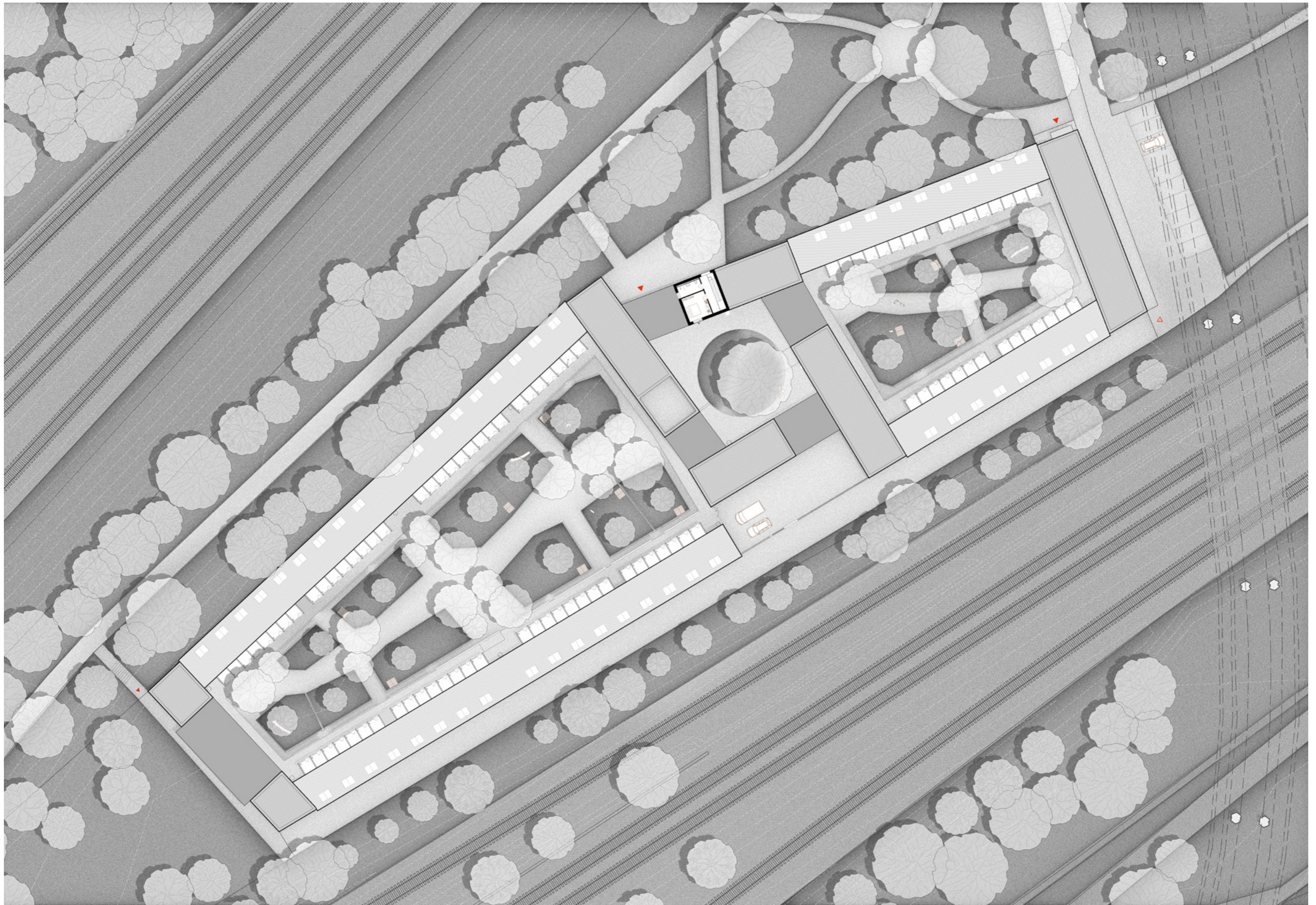
Cvičák

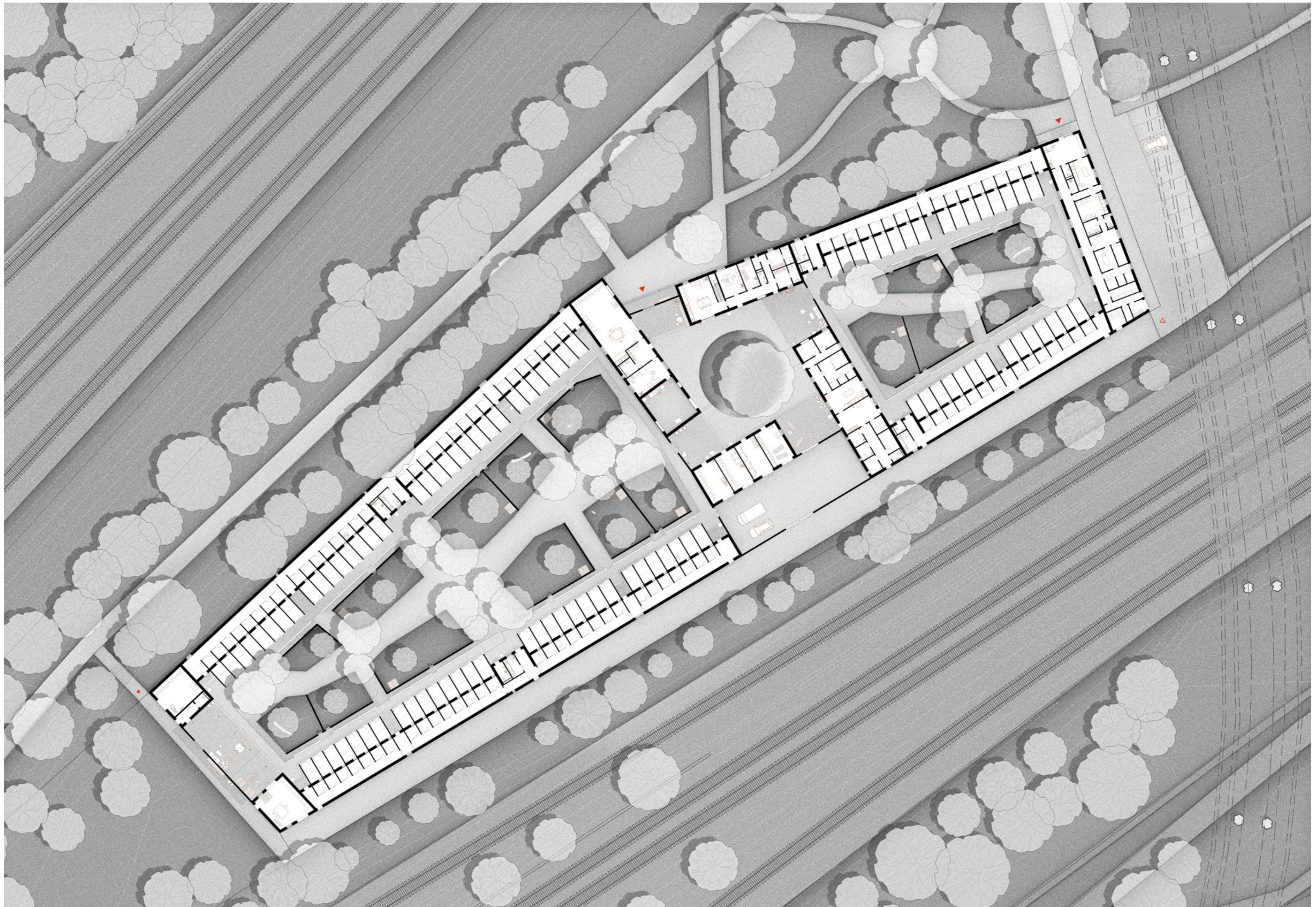

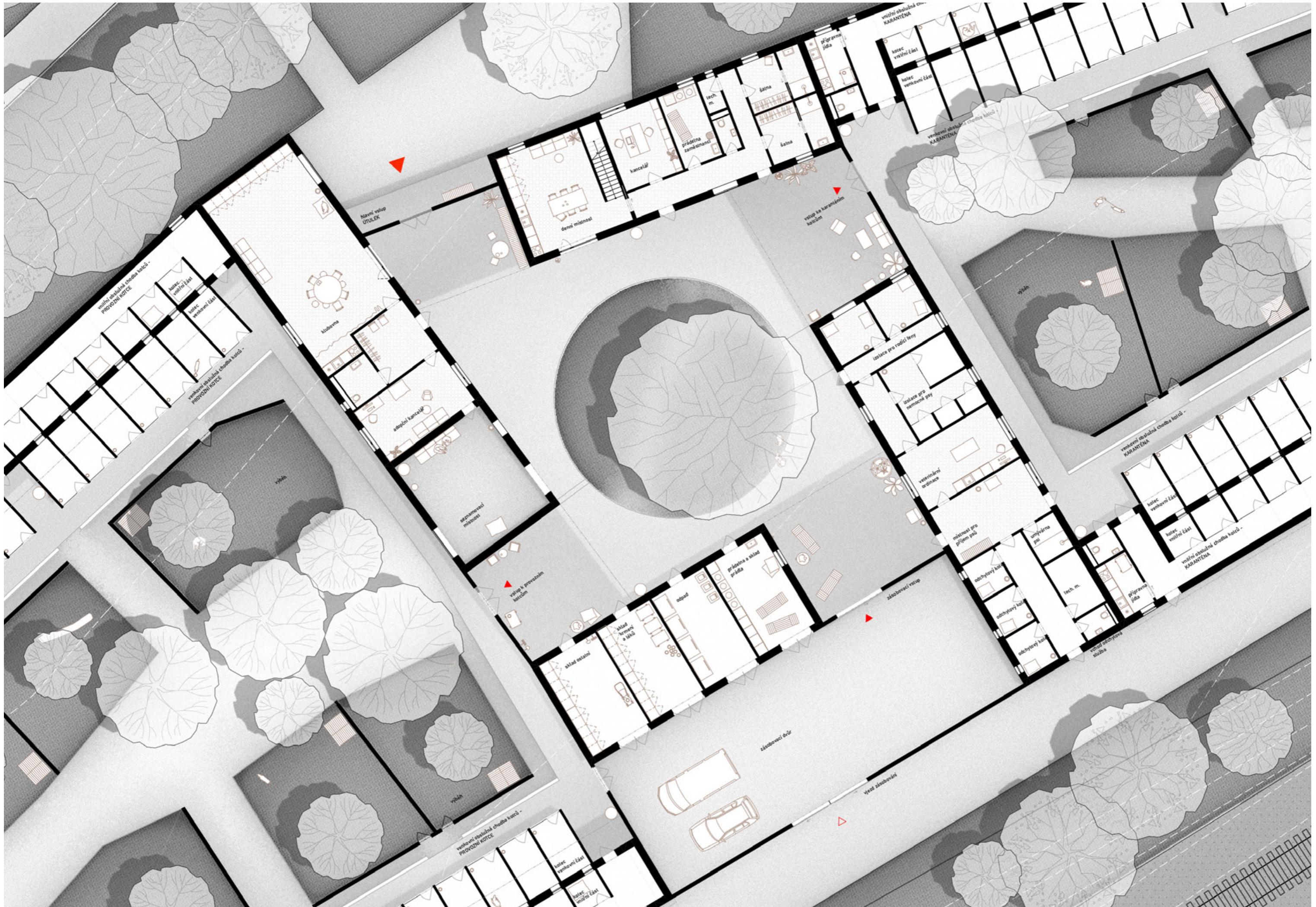

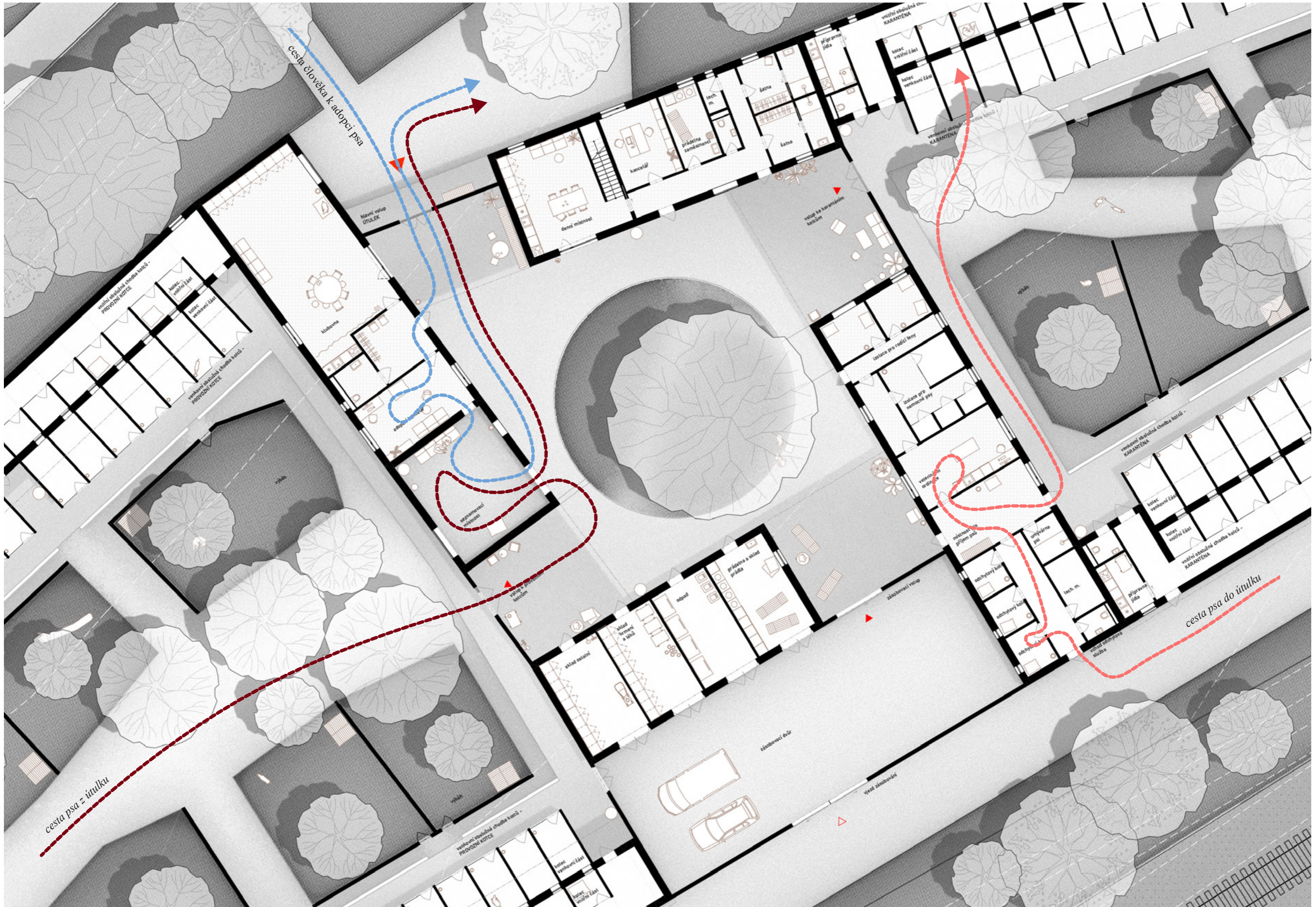

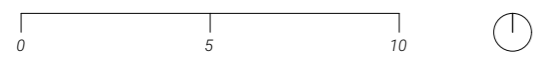
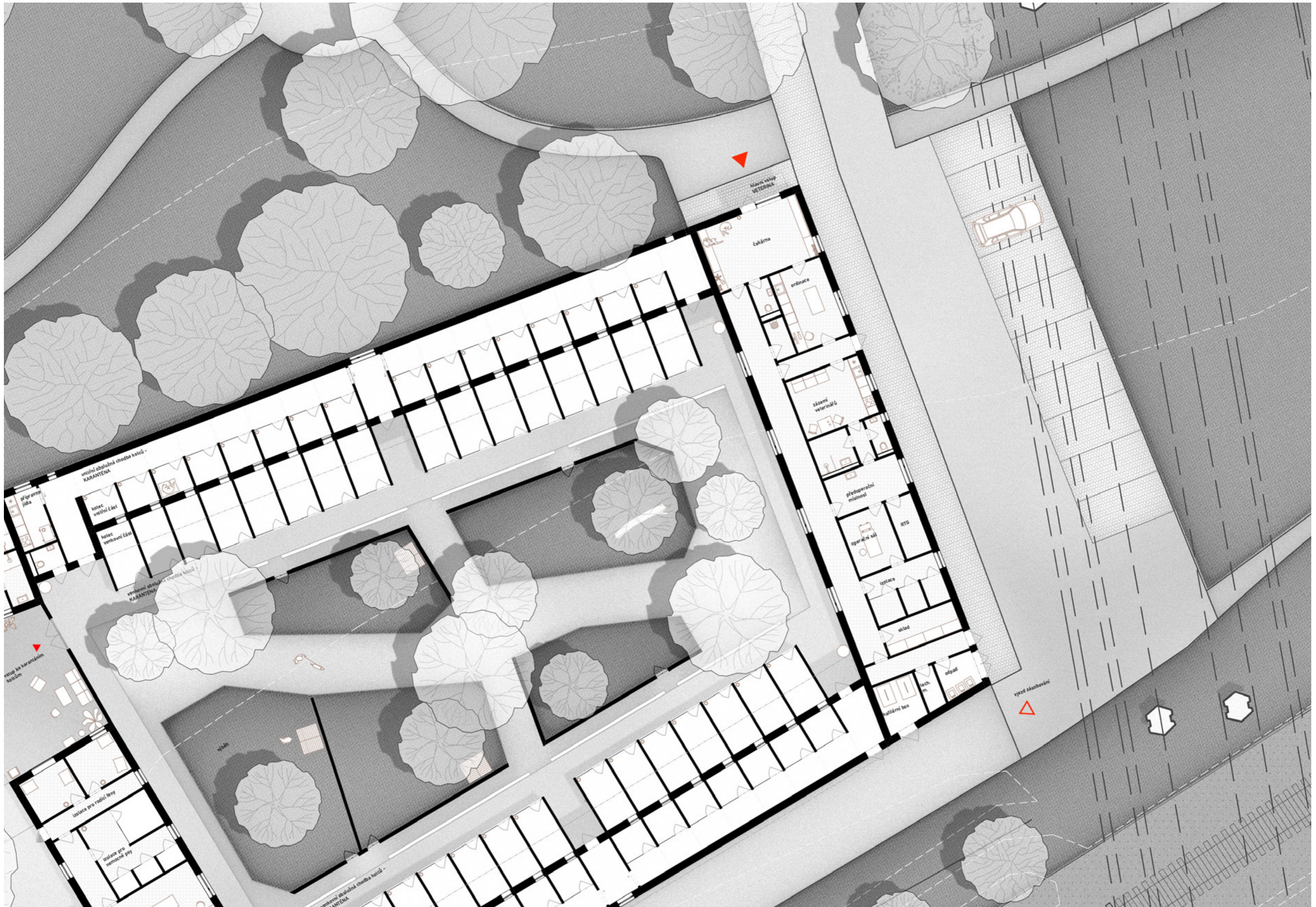

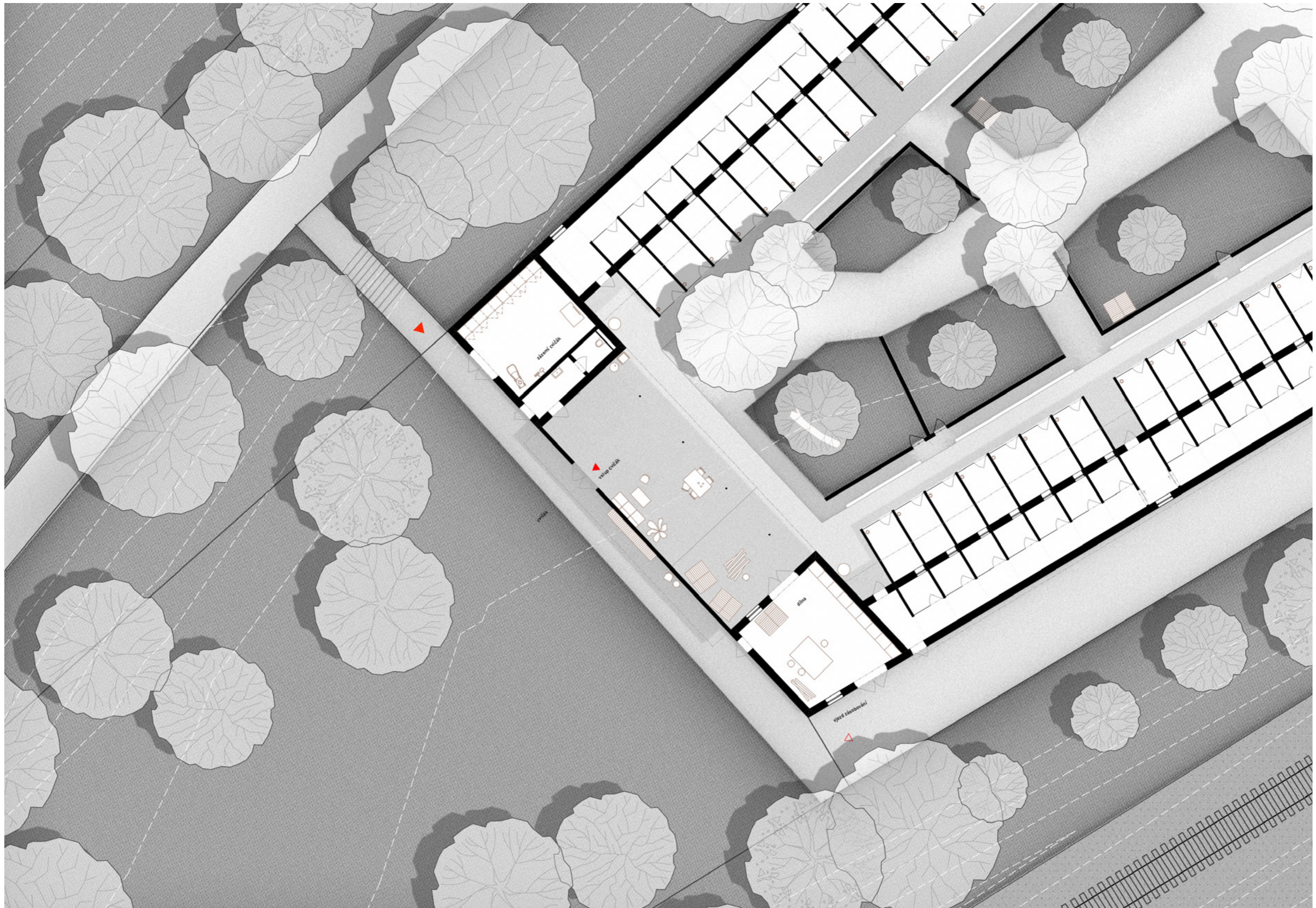

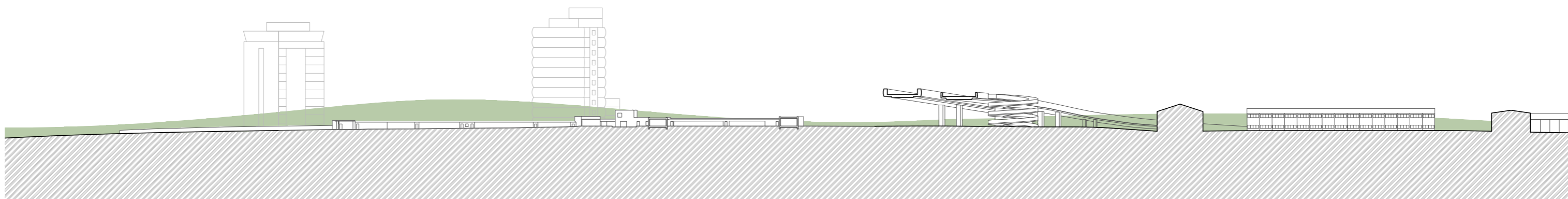
Půdorys detail _ dvůr

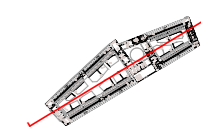

Půdorys detail _ veterinární klinika pro veřejnost

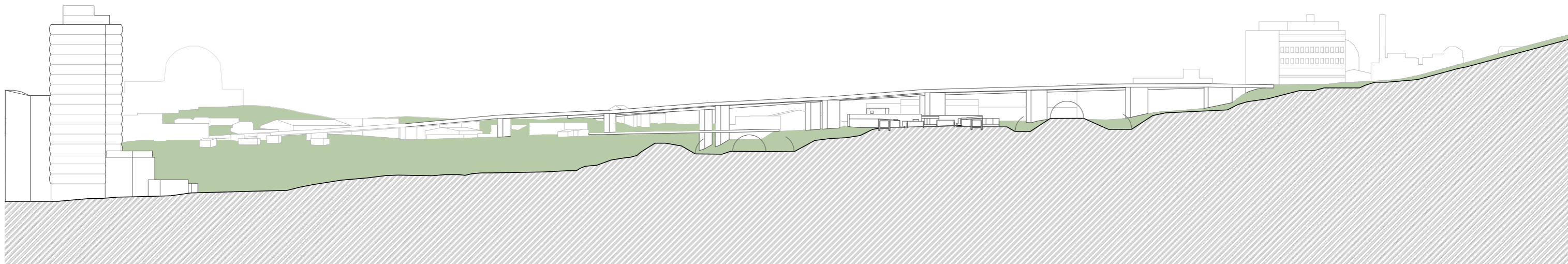

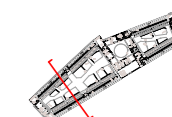
0 50 100

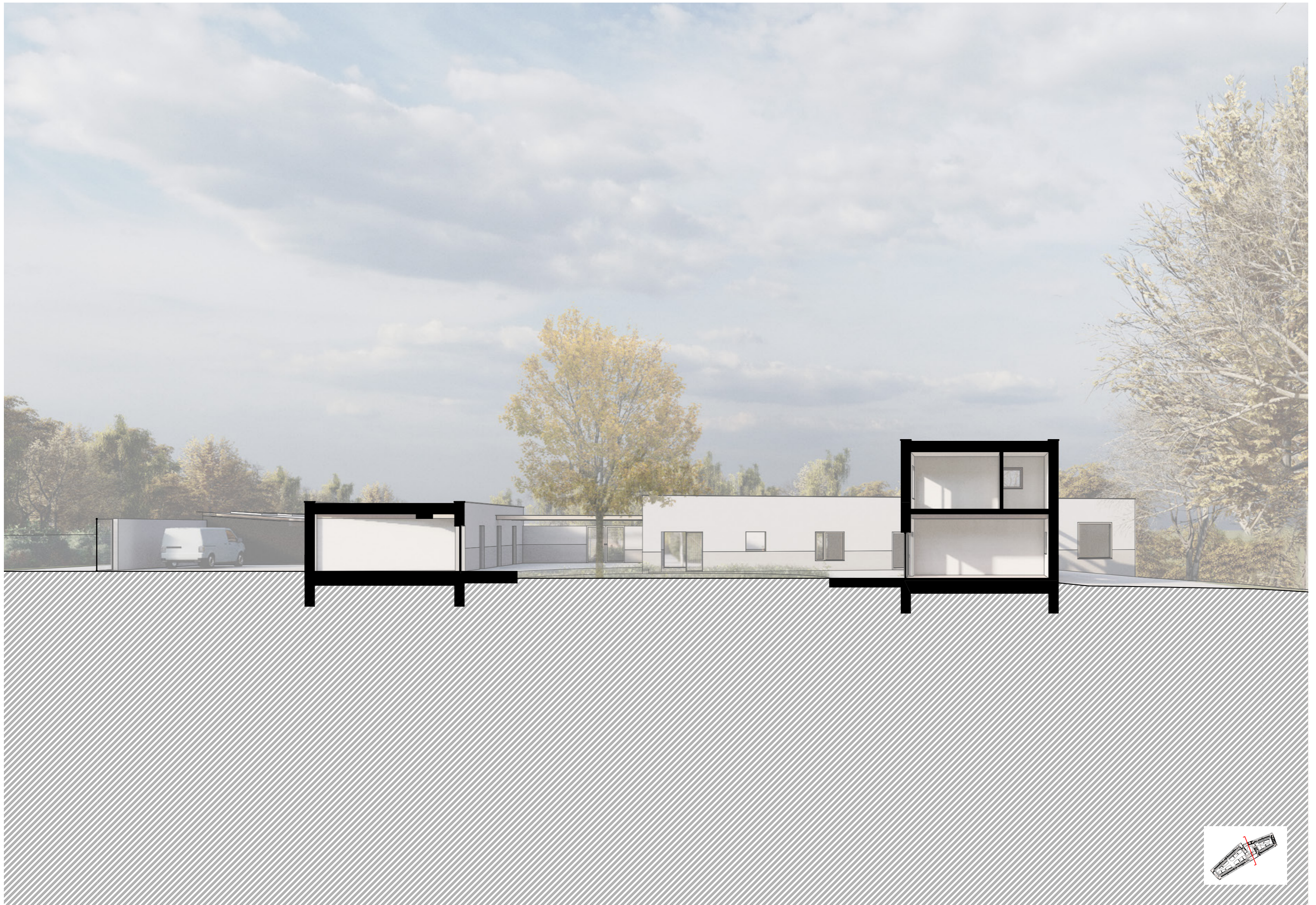
Řezopohled jižní

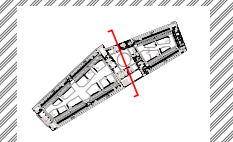
0 50 100

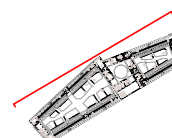
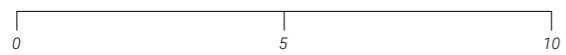
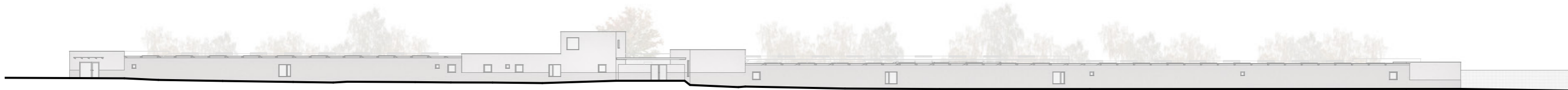
Řezopohled západní

0 5 10

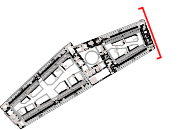
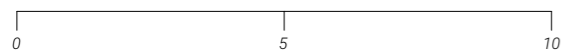

Řez vstupním dvorem

Pohled severní

Pohled východní

Nadhledová perspektiva

Příjezd k útulku z Karlína

Příchod k útulku přes park

Vstup do útulku

Hlavní vstupní dvůr // po levé straně budova zázemí zaměstnanců // v pozadí vstup ke karanténním kotcům

Hlavní vstupní dvůr // pohled na budovu pro veřejnost // v pozadí vstup k provozním kotcům

Cesta ve dvoře mezi výběhy

Obslužná venková chodba kotců

Obslužná vnitřní chodba kotců

Pohled z kotce

Perspektivní řez kotcem

ZDROJE

ZDROJE

_autoři fotografií // Michal Kuzemský // Sandro Nanič //

_referenční útulky // Dogpoint // Městský útulek Plzeň // Tierheim Berlin // Animal refuge centre Amsterdam

_Veterinární zákon 166/1999 Sb.

_Evropská dohoda o ochraně zvířat v zájmovém chovu

_Zákon o ochraně zvířat v zájmovém chovu

_Vyhláška o technických požadavcích na stavby

_Pražské stavební předpisy

_metodické pokyny veterinární správy

_www.pesweb.cz

_konzultace // Ing. Radmila Fingerová // Ing. Miloš Rehberger, Ph. D.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Petře a Michalovi za vytrvalost a všechny společně strávené semestry.